

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

راهنمای هنرآموز

پرورش مهارت‌های شناختی و خلاق کودک

رشته تربیت کودک

گروه بهداشت و سلامت

شاخه فنی و حرفه‌ای

پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

راهنمای هنرآموز پرورش مهارت‌های شناختی

و خلاق کودک - ۲۱۲۸۲۶

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش

معصومه صادق، فاطمه قاسم‌زاده، فرشته مجیب، سارا فرجاد، شهربانو سرداری

(هنرآموز خبره)، اکرم دهقانی (هنرآموز خبره) و سکینه راه‌پیمای (اعضای شورای

برنامه‌ریزی)

ستاره مختاری، اکرم دهقانی، معصومه صادق و شهربانو سرداری (اعضای گروه تألیف) -

عزت‌الله خیرالله (ویراستار)

اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

جواد صفری (مدیر هنری) - زهره بهشتی شیرازی (صفحه‌آرا)

تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهیدموسوی)

تلفن: ۹-۸۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار: ۰۹۲۶۶۸۸۳، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وب‌گاه: www.chap.sch.ir و www.irtextbook.ir

شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران: تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج -

خیابان ۶۱ (دارو پخش) تلفن: ۵-۴۴۹۸۵۱۶۱، دورنگار: ۰۴۴۹۸۵۱۶۰ صندوق پستی:

۳۷۵۱۵-۱۳۹

شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»

چاپ اول ۱۳۹۷

نام کتاب:

پدیدآورنده:

مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف:

شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف:

مدیریت آماده‌سازی هنری:

شناسه افزوده آماده‌سازی:

نشانی سازمان:

ناشر:

چاپخانه:

سال انتشار و نوبت چاپ:

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

دست توانای معلم است که چشم انداز آینده ما را ترسیم می کند.

امام خمینی (قدّس سرّه الشّریف)

فصل اول: کلیات ۱

■ اهداف و ساختار کتاب ۲

فصل دوم: معرفی واحدهای یادگیری ۷

■ شایستگی‌های مورد انتظار ۸

■ مسیر یادگیری درس دوم سال دهم - رشته تربیت کودک ۱۰

■ اهداف تفصیلی درس ۱۲

■ بودجه‌بندی زمانی درس پرورش مهارت‌های شناختی و خلاق کودک ۱۶

فصل سوم: آموزش براساس یافته‌های علوم شناختی ۱۹

■ پیشنهادی برای تدریس مؤثر ۲۱

فصل چهارم: راهنمای تدریس واحدهای یادگیری ۲۵

■ واحد یادگیری ۱: پرورش توانمندی‌های شناختی کودک ۲۶

■ واحد یادگیری ۲: پرورش حواس کودک ۳۶

■ واحد یادگیری ۳: پرورش شناخت کودک از محیط طبیعی ۴۳

■ واحد یادگیری ۴: پرورش شناخت کودک از مفاهیم ریاضی ۵۱

■ واحد یادگیری ۵: توسعه ویژگی‌های تفکر خلاق کودک ۵۸

فصل پنجم: مراکز، رسانه‌ها، مواد و منابع یادگیری، ارزشیابی و صلاحیت حرفه‌ای

هنرآموز	۶۳
■ مراکز یادگیری	۶۴
■ رسانه‌های یادگیری	۶۴
■ منابع یادگیری	۶۵
■ مواد یادگیری	۶۵
■ صلاحیت‌های حرفه‌ای هنرآموزان	۶۵

فصل ششم: استاندارد فضا

■ کارگاه فعالیت‌های هنری و خلاق	۶۸
---------------------------------	----

فصل هفتم: ایمنی و بهداشت در کارگاه‌های تخصصی

■ مقررات ایمنی کارگاه‌های هنرستان	۷۸
■ آیین‌نامه انضباطی	۷۹

فصل هشتم: ارزشیابی

جداول و ضمائم

فهرست منابع

۹۴

کتاب درسی و کتاب همراه هنرجو به همراه کتاب راهنمای هنرآموز از جمله اجزای بسته آموزشی تلقی می‌شوند که این بسته را سایر اجزا مانند فیلم، نرم‌افزار و... کامل می‌کند. کتاب راهنمای هنرآموز به منظور ایفای نقش تسهیل‌گری، انتقال‌دهنده و مرجعیت هنرآموز در نظام آموزشی طراحی و تدوین شده است. این کتاب براساس کتاب درسی پرورش مهارت‌های شناختی و خلاق کودک پایه دوازدهم رشته تحصیلی- حرفه‌ای تربیت کودک تنظیم شده است.

هنرآموزان گرامی در هنگام مطالعه این کتاب به موارد زیر توجه فرمایند:

۱- در کتاب راهنمای هنرآموز مواردی از قبیل نمونه اهداف و ساختار کتاب درسی، معرفی واحدهای یادگیری، تدریس موفق، راهنما و پاسخ فعالیت‌های یادگیری و تمرین‌ها، ایمنی و بهداشت فردی و محیطی، نکات آموزشی شایستگی‌های غیرفنی، اشتباهات و مشکلات رایج در یادگیری هنرجویان، منابع یادگیری، نکات مهم هنرآموزان در اجرا، فرایند اجرا و آموزش در محیط یادگیری، برنامه زمان‌بندی، صلاحیت‌های حرفه‌ای و تخصصی هنرآموزان و آشنایی با استاندارد فضا و تجهیزات آموزشی، ارزشیابی دیگر موارد آورده شده است.

۲- ارزشیابی در درس پرورش مهارت‌های شناختی و خلاق بر اساس ارزشیابی مبتنی بر شایستگی است که این درس شامل ۵ پودمان است و برای هر پودمان، ارزشیابی مستقل از هنرجو صورت می‌گیرد. همچنین یک نمره مستقل برای هر پودمان ثبت خواهد شد. این نمره شامل یک نمره مستمر و یک نمره شایستگی است.

۳- ارزشیابی از پودمان‌های این درس مطابق با جداول استانداردهای ارزشیابی پیشرفت تحصیلی تهیه شده توسط دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی صورت می‌گیرد.

دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش